

**Споразумение за трансгранично разпределение на разходи между
българската Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) и
гръцкия регулаторен орган по енергетика (RAE)**

Съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО и за изменение на Регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент № 347/2013), следните национални регулаторни органи (НРО):

- **Комисията за енергийно и водно регулиране на България (КЕВР)**, България, 1000 гр. София, бул. "Кн. Ал. Дондуков" № 8-10, тел.: +3592 988 87 30; факс: +3592 988 87 82, ел. поща: dker@dker.bg ,
- **Регулаторния орган по енергетика (RAE)**, Гърция, ул. 132 Пиреос, 118 54 гр. Атина, тел.: +30 210 372 7400, факс: +30 210 325 5460, ел. поща: info@rae.gr,

разгледаха инвестиционното искане относно проекта от общ интерес (ПОИ)

№ 6.8.3. „Междусистемна газова връзка България- Сърбия на българска територия (IBS)“

който е включен в списъка на Съюза с проекти от общ интерес, приет от Европейската комисия на 31 октомври 2019 г., като Приложение към Регламент (ЕС) № 347/2013, изменен с Делегиран регламент (ЕС) 2020/389 на Комисията.

НРО, като взеха предвид следното:

1. Националните нормативни актове на България;
2. Националните нормативни актове на Гърция;
3. Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО и за изменение на Регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент № 347/2013) и по-конкретно член 12;

4. Препоръка № 05/2015 от 18 декември 2015 година на Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори относно добрите практики за обработване на инвестиционните искания, включително искания за трансгранично разпределение на разходи, за електроенергийни и газови проекти от общ интерес (препоръка на ACER);
5. Втората методология за анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система на ENTSO-G, която беше одобрена от Европейската комисия на 23 октомври 2018 година;
6. Досието на инвестиционното искане (ДИИ), представено от Организатора на проекта, „Булгартрансгаз“ ЕАД до КЕВР (Реф. № № E-15-45-8 от 30.03.2020 г.) и RAE (Реф. № I-279635 от 01.04.2020) на 30 март 2020 година, допълнено с още две представяния на 10 април 2020 година и 22 април 2020 година;
7. Консултацията с Организатора на проекта и НРО, която последва подаването на инвестиционното искане, както и разясненията, предоставени от Организатора на НРО във връзка с обсъжданията; и
8. Уведомителните писма до ACER, изпратени от КЕВР на 3 април 2020 година и от RAE на 21 май 2020 година

Направиха съвместна оценка на инвестиционното искане съгласно разпоредбите на Препоръка № 05/2015 година на ACER.

Организаторът на проекта възнамерява да кандидатства за финансова помощ от ЕС съгласно член 14 от Регламента.

КЕВР и RAE съвместно оцениха инвестиционното искане на „Булгартрансгаз“ ЕАД, като взеха предвид Препоръката, издадена на 18 декември 2015 г. от Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори. След консултация с Организатора на проекта – „Булгартрансгаз“ ЕАД, КЕВР и RAE стигнаха до заключение, че разходите по проекта „Междусистемна газова връзка България-Сърбия на българска територия (IBS)“ следва да бъдат изцяло разпределени за България.

Това съвместно решение се основава на анализа, направен по-долу.

1 ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА

1.1 Техническо описание

ПОИ 6.8.3 „Междусистемна газова връзка България-Сърбия (IBS)“ е газопровод, който ще свързва националните преносни мрежи на Република България и Република Сърбия с физически поток от България към Сърбия. Обща дължина на газопровода е 170 км. от гр. Нови Искър, Р. България до гр. Ниш, Р. Сърбия, от които 62 км. на българска територия. След изграждането ѝ, газовата връзка ще бъде с пропускателна

способност 1,8 млрд. куб. м./г. с възможност и за реверсивен поток. Включени са също така и газопроводни отклонения до АГРС Сливница с дължина от около 0,1 км., както и до АГРС Драгоман с дължина от около 0,2 км. Предвижда се да бъдат използвани стоманени тръби с диаметър 711 мм и проектно налягане 5,4МПа.

Подробно техническо описание на проекта, включително описание на обосновката за избора на технология и карта на планирания проект са включени в инвестиционното искане.

1.2 Инвестиционни разходи

Според Организатора на проекта, общите инвестиционни разходи ще възлезнат на (...) милиона евро, без ДДС, като включват всички направени разходи, или такива които ще бъдат направени през всички фази на Проекта, и които трябва да бъдат възстановени за период от 20 години.

1.3 Зрялост на проекта

Първоначалните дейности по осъществяване на IBS на българска територия бяха извършени от Министерството на енергетиката на Република България, в качеството му на Организатор на проекта. Финансирането на тези дейности беше осигурено по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г., което е показател за значението на проекта на национално равнище. Изпълнени са следните действия:

1. Изготвен е Подробен устройствен план, с разработен и одобрен окончателен проект през 2015 г.
2. Фазата на техническо проектиране е завършена.
3. Компетентният орган по екологично лицензиране е издал съответните решения.

След определянето на „Булгартрансгаз“ ЕАД за Организатор на проекта, той се е ангажирал да завърши проектирането на газопровода, да получи разрешително за строеж (строителство) и да изгради междусистемната връзка. Осигурени са средства по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност 2014-2020“ (ОПИК) за подготвителните дейности по получаване на разрешителното за строеж.

Подробен план за изпълнение на проекта с планиран краен срок за въвеждане в експлоатация през май 2022 г. е разработен и представен.

1.4 Консултации с ОПС и регионално сътрудничество

Организаторът на проекта е предоставил информация за консултациите с ОПС, а именно с операторите на преносни системи на Гърция, DESFA S.A., Srbijagas на Сърбия, Transgaz на Румъния и GA-MA A.D. на Северна Македония.

1.5 Предложение за Анализ на разходите и ползите (CBA) и Трансгранично разпределение на разходите (CBCA)

CBA на проекта се основава на методологията на ENTSO-G. Организаторът на проекта предоставя подробности за конкретния CBA за проекта в поредица от документи, като Бизнес плана; Качествен анализ на CBA; Обосновано предложение за CBCA; електронни таблици с икономически и финансов анализ.

2. ОЦЕНКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ИСКАНЕ

2.1 Допустимост на Инвестиционното искане

Засегнатите НРО считат, че всички изискуеми документи съгласно Член 12, параграф 3 от Регламент 347/2013, а именно CBA и Бизнес план, са представени и са пълни. В ДИИ (Досието на инвестиционното искане) е включено и обосновано предложение за CBCA.

Член 12, параграф 3 от Регламент 347/2013 съдържа два критерия за допустимост, на които организаторите на проекти трябва да отговарят за подаване на валидно Инвестиционно искане и които изискват оценка от НРО:

- (i) предварителна консултация с ОПС от държавите-членки, на които проектът осигурява значително нетно положително въздействие; и
- (ii) достигане на достатъчна зрялост на проекта.

Както е посочено в Раздели 1.4 и 1.5 по-горе, и двата критерия са изпълнени. Следователно Инвестиционно искане се счита за допустимо и пълно.

2.3 Зрялост

Съответните НРО са оценили зрелостта на проектите съгласно Препоръката на ACER, а именно по отношение на:

- а) достатъчна зрялост относно разходите, оценени по конкретния за проекта CBA;
- б) добро познаване на факторите, влияещи върху очакваните разходи и техния обхват;
- в) диапазон на несигурност на разходите;
- г) разумна прогноза за ползите, оценени от конкретния за проекта CBA;
- д) разумно познаване на факторите, влияещи върху ползите и обхвата им, също и по отношение на различни сценарии и анализи на чувствителността;
- е) процедури по получаване на разрешителни, предприети от всички държави домакини;

ж) въвеждане в експлоатация, което трябва да се извърши приблизително в рамките на 60 месеца от датата на подаване на инвестиционното искане.

Съответните НРО установяват, че в ДИИ се демонстрира добро познаване на факторите, влияещи върху очакваните разходи, и също така се посочва степента на несигурност на разходите. Освен това, и двата НРО установяват, че в СВА се посочва разумна прогноза за ползите и че има разумни познания за факторите, влияещи върху тези ползи и обхвата им, също и по отношение на различни сценарии.

Съответните НРО установяват, че процедурата по издаване на разрешителни е започнала и че очакваното въвеждане в експлоатация на проекта би могло да бъде осъществимо.

Следователно проектът IBS се счита за достатъчно зрял, за да може да бъде взето решение за CBCA.

2.4 Изчерпателност на инвестиционното искане

Засегнатите НРО са оценили пълнотата на инвестиционното искане, като са взели предвид Препоръка № 05/2015 на ACER. Агенцията препоръчва инвестиционното искане, подавано от организаторите на проекти, да предоставя следната информация и, когато е подходящо, подкрепящи доказателства:

- 1) подробно техническо описание на проекта;
- 2) подробен план за изпълнение на проекта;
- 3) предварително инвестиционно решение за инвестицията;
- 4) кратко описание на състоянието на процеса по издаване на разрешения за проекта във всички приемащи страни, включително подробен график (в съответствие с приложение VI, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 347/2013) и съответните доказателства;
- 5) информация за достатъчната зрялост на проекта (съгласно раздел 1.2 от препоръката);
- 6) информация за консултации с ОПС и резултатите от консултациите;
- 7) анализ на специфичните за проекта разходи и ползи;
- 8) бизнес план, включващ описание на избраното решение за финансиране; и
- 9) обосновано предложение за трансгранично разпределение на разходите.

Съответните НРО установяват, че инвестиционното искане е изчерпателно и включват цялата горепосочена информация и, когато е подходящо, всички подкрепящи доказателства.

Освен това, Организаторът на проекта осигурява цялостен анализ на плана за финансиране.

2.5 Трансгранично разпределение на разходите (СВСА)

Анализът за разходите и ползите (СВА) на проекта се основава на втората методология на ENTSO-G. СВА заключава, че проекта генерира положителни външни фактори по отношение на сигурността на доставките, засилването на конкуренцията, интеграцията на пазара и устойчивостта и допринася за целите на европейската енергийна политика.

Резултатите от СВА показват, че България и Гърция ще имат значителни нетни ползи от изпълнението на проекта, които са по-големи от 10% от общите икономически ползи от проекта, съответно 53,34% и 15,84%. Изчислени са и по-малки нетни положителни ползи за Република Сърбия, Румъния, Северна Македония, Унгария и Босна и Херцеговина.

По-конкретно, според предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД, ползите за Република България се оценяват на (...) млн. евро в сравнение с (...) млн. евро разходи. Следователно, въпреки че Гърция ще получи значителни нетни ползи, разходите за изпълнение на проекта трябва да бъдат изцяло разпределени за сметка на България.

НРО са съгласни с анализа и предложението на Организатора на проекта.

Въз основа на горепосоченото,

Комисията за енергийно и водно регулиране на България (КЕВР) и Регулаторният орган по енергетика на Гърция (RAE) съвместно взеха решение да приемат следното в своите национални решения:

1. Съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 и въз основа на анализа на информацията, предоставена от Организатора на проекта, НРО заключават, че ПОИ № 6.8.3 „Междусистемна газова връзка България - Сърбия на българска територия (IBS)“ е достигнала достатъчна зрялост за решения на НРО.
2. След разглеждане и оценка на инвестиционното искане, както е представено по-горе, съответните НРО заключиха, че разходите са разумно разпределени за всяка държава-членка, за която има нетни ползи от проекта. По-специално, като се вземе предвид, че според резултата от представения ДИИ получените нетни ползи от проекта за България, която е приемащата страна, са значително по-големи, отколкото за Гърция, е постигнато взаимно съгласие, че не се изискват компенсации и че на Гърция не се разпределят никакви разходи по този ПОИ проект въз основа на това ДИИ. България ще поеме всички инвестиционни и оперативни разходи, свързани с изпълнението на проекта, а Гърция ще има нула (0) разходи.